

Arbetsplats/Projektmedlemmar:

”Politikergruppen”, bestående av: Stefan Edvardsson (m), Yvonne Andrén (c), Keijo Laine (kd), Lars-Erik Olsson (s), Pembe Gencoglu (mp) och Barbro Ridell (v)

Val av frågeställning/medborgarprocess

Jämställdhetsgranskning av beslut och skrivelser (Intern process)

Metod

Inom ramen för utvecklingsprojektet Hållbar jämställdhet har ledamöter från kommunfullmäktige genomfört en granskning av hur jämställdhet och kön beaktas och återges i ett antal av kommunens beslut och skrivelser. Undersökningen som avser att ge en nulägesanalys, för fortsatta diskussioner, omfattar följande dokument:

1. Uppföljning av kommunfullmäktiges beslut 2009 - kommunalt vårdnadsbidrag (Dnr: BUN2010/43-3)
2. Regelverk för kommunalt vårdnadsbidrag i Bollebygds kommun
3. Servicedeklarationer inom omsorgsförvaltningens verksamheter (Dnr: ON 2007/134)
4. Detaljplan för Erikstorp 1:4 m fl, Tyftet
5. Riktlinjer för vård av missbrukare
6. Uppföljning av mål inom området normer och värden i Skolplan 2008-2010 – uppdrag EQ
7. Verksamhetsplan och budget folkhälsoarbete 2009

Beskrivning av analys

Dokument 1 återger inget som kan associeras med jämställdhet eller kön. Kommuninvånare som är berättigade till vårdnadsbidrag omnämns neutralt som ”vårdnadshavare”. Vid redovisning av utfall under året har det totala antalet vårdnadsbidrag sammanställts och det anges inte huruvida det är kvinnor eller män som tagit del av bidraget.

Dokument 2 använder likt ovanstående dokument begreppet vårdnadshavare och därtill benämns vårdnadshavarens respektive för ”maka, make eller sambo”. I övrigt återfinns inget som kan associeras till jämställdhet eller kön.

Dokument 3 innehåller inget som kan associeras till jämställdhet eller kön. Däremot omnämns yngre medborgare som en grupp med större behov av information, valfrihet, kvalitet, delaktighet och medbestämmande i en tid där efterfrågan på detta ökar generellt.

Dokument 4 är av teknisk karaktär och innehåller inget som kan associeras med jämställdhet eller kön. I utställningsutlåtandet ställer sig barn- och utbildningsnämnden positiva till utlåtandet ”så länge hänsyn tas till barn och ungas särskilda behov”. Omsorgsnämnden tillägger också att hänsyn ska tas till ”ungas, äldres och funktionsnedsattas särskilda behov” och betonar betydelsen av att trottoarkanter fasas vid in och utfarter samt vid övergångsställen. Kommentaren från planchefen är att detta beaktas i samband med projektering och genomförande av vägar.

I dokument 5 omnämns i regel missbrukaren som ”han eller hon”. Vid ett tillfälle återges dock denne som en han och det är när det kommer till frivillig ansökan om vård. I övrigt återfinns inget som kan associeras till jämställdhet eller kön.

Dokument 6 innehåller inget som explicit kan associeras till jämställdhet eller kön. Däremot har troligen arbetet med uppdrag EQ högst sannolikt inneburit moment och reflektioner som har handlat om jämställdhet och kön. Som exempel skrivs det att ”förväntningar på barn lätt blir självuppfyllande” och utifrån detta citat så bör det ha funnits avsnitt som har handlat om personalens förväntningar, i avseendet EQ, när det kommer till pojkar respektive flickor.

Dokument 7 innehåller inget som kan associeras till jämställdhet eller kön. Däremot delar dokumentet upp kommuninvånarna i flest grupper: ungdomar, föräldrar, äldre, arbetslösa och

flyktingar. Mot de tre första grupperna finns redan idag särskilda insatser och för de två sista grupperna finns en förväntan om att de kan behöva framtida insatser och initiativ.

Slutsats/Resultat

I granskade dokument återfinns inget som direkt anknyter till jämställdhet eller kön. Det är istället påfallande tydligt att kommunens tjänstemän förhåller sig medvetet neutrala eller objektiva till kön, genom att man i regel använder könsneutrala grupper eller skriver "kvinnor eller män". Denna neutralitet eller objektivitet kan sägas vara bättre ur ett jämställdhetsperspektiv, än om skrivelsen om vårdnadsbidrag hade haft utgångspunkten att kvinnan var mottagare av vårdnadsbidraget istället för vårdnadshavaren.

Svagheten med denna neutralitet är dock att det finns en risk att vi som tjänsteleverantör inte beaktar kvinnors/flickors och mäns/pojkars unika behov. Avsaknad av medvetenhet vad gäller jämställdhet och kön kan också innebära att vi bemöter kvinnor/flickor och män/pojkar utifrån rent av stigmatiserande föreställningar om dem som grupp.

Urvalet av beslut och skrivelser utgör en liten del av den stora mängd skrivelser som kommunen årligen producerar och det går därför inte att generalisera på basis av studien.

Handlingsplan/genomförande

Den påtagliga frånvaron av jämställdhet och kön i granskningen motiverar ytterligare kommunens ambition att jämställdhetsintegrera verksamheten. De praktiska delarna i detta så som rutiner, handlingsplaner, checklistor etc. bör nog utredas.

För politikergruppens del fortsätter arbetet inom projektet hållbar jämställdhet med att utarbeta en plan för åtagandena som ryms inom CEMR-deklarationen. Gruppen arbetar även med att skriva en gemensam motion som gäller gender budgeting. En specifik tidplan för detta kan inte ges i nuläget.

På vilket sätt kan er medborgarprocess/ert resultat göra skillnad för medborgaren?

Med en ökad medvetenhet om jämställdhet i kommunens beslut och skrivelser bör också kommunens tjänster till medborgarna bli bättre. Vår förhoppning är att vi ska kunna erbjuda bättre tjänster till kvinnor och män samt till flickor och pojkar.

Hur kan er analys/ert resultat leda till omstrukturering av ordinarie verksamhet?

Granskningen kan på lång sikt leda till relativt stora förändringar avseende riktlinjer, handlingsplaner och checklistor. Vidare kan det också bli förändringar i budgetarbetet beroende på om vi framledes kommer att arbeta med gender budgeting.